

ЕКОЛОГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ

Проблема управління природоохоронною діяльністю набула статусу однієї з найбільш нагальних проблем, які стоять перед людством у ХХІ ст. Досить складно, одночасно зберігати і нарощувати темпи економічного зростання з мінімізацією негативних наслідків антропогенного впливу на навколишнє середовище.

В країнах з розвинутою ринковою економікою велика увага приділяється питанням щодо поліпшення якості життя. Важливим аспектом у вирішенні цього аспекту є розробка гармонійної екологічної політики.

Сучасні норми в сфері екологічного менеджменту – це міжнародні стандарти ISO серії 14000. Незважаючи на те, що сертифікація на відповідність є добровільною, багато суб'єктів господарювання, в країнах Європейського союзу, Японії, США, Австралії та ін., прагнуть отримати цей сертифікат.

Орієнтація на екологічний менеджмент, як фактор підвищення міжнародної конкурентоспроможності, сприяє формуванню позитивного іміджу організації, поліпшення відносин з державними органами влади та місцевого самоврядування, зміцненню позицій на внутрішньому ринку тощо. Однак, в умовах жорсткої конкуренції, дотримання вимог екологічної безпеки стає важливою умовою щодо ефективності господарської діяльності організації. Лідерські позиції можуть зберегти лише ті суб'єкти господарювання, які оптимізують витрати ресурсів (матеріальних і енергетичних), що відображено в їх стратегії і тактиці.

У контексті дослідження слід звернути увагу на те, що вирішення екологічних проблем економічного розвитку країни та світового співтовариства в цілому, а також окремо взятого економічного суб'єкта, можливе лише на основі системного підходу, через використання як державних, так і економічних важелів регулювання виробничо-господарської діяльності. У зв'язку з цим все більш актуальною стає потреба щодо пошуку нових шляхів у вирішенні екологічних проблем організації.

Підвищення міжнародної конкурентоспроможності організації не можливе без використання концепції екологічного менеджменту, який розглядається як складова частина стратегічного менеджменту і визначається як безпечне управління сучасним виробництвом, при якому досягається оптимальне співвідношення між економічними і екологічними показниками господарської діяльності організації.

Екологічні аспекти діяльності організації з кожним роком все сильніше впливають на її успіх на міжнародному, регіональному і національному ринках. Для ефективного функціонування організації необхідно враховувати екологічні вимоги при формуванні своєї довгострокової стратегії. Ця умова є особливо важливою при використанні нових можливостей бізнесу, успішній конкуренції з ін. організаціями, що враховують фактори підвищення міжнародної конкурентоспроможності.

Метою імплементації екологічного менеджменту є мінімізація негативних наслідків господарської діяльності організації на навколишнє середовище, досягнення високого рівня екологічної безпеки процесів виробництва та споживання продукції. При цьому реалізація цих завдань повинна бути узгоджена з

досягненнями організацією ін. її пріоритетних цілей, включаючи забезпечення поточної і довгострокової міжнародної конкурентоспроможності. Концепція імплементації екологічного менеджменту підкреслює той факт розвитку сучасної економіки країни, що бізнес-процеси наділені не лише економічною місією, але і несуть соціальну відповідальність.

Для організацій, що працюють на глобальному ринку, ці вимоги стають актуальними вже сьогодні. Їм потрібно не лише відповідати певним стандартам, які пред'являє українське законодавство, а й відповідати вимогам, що пред'являються урядами ін. країн. Без ефективно налагодженої гармонійної екологічної політики у вітчизняних суб'єктів господарювання можуть виникнути проблеми у конкуренції з іноземними компаніями.

Необхідно звернути увагу, що застосування інструментів екологічного менеджменту дозволяє організації, поєднуючи цілі основної виробничої та природоохоронної діяльності, досягати економічного зростання, за рахунок постійного аналізу і вдосконалення операційних процесів.

У національному і глобальному масштабах поширення концепції екологічного менеджменту сприяє сталому розвитку країни, дозволяючи гармонійно поєднувати економічне зростання зі збереженням сприятливого навколишнього середовища.

*Борисюк І.О., к.е.н., доцент,
Національний авіаційний університет, м. Київ*

СИСТЕМА ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Державний вплив на формування та розвиток підприємницьких структур можна поділити на два аспекти: регулювання і сприяння підприємницькій діяльності.

Державне регулювання підприємницької діяльності - система правових, організаційних та регуляторно-контрольних заходів держави, спрямованих на створення сприятливого підприємницького середовища, забезпечення нормальних умов функціонування підприємницьких структур для забезпечення ефективності та конкурентоспроможності національної економіки. Основними функціями державного регулювання підприємництва є підтримка пропорційності виробництва та споживання, антициклічне регулювання; підтримка та розвиток конкуренції, антимонопольні заходи; перерозподіл доходів та соціальний захист підприємців і споживачів.

Основними засобами, які використовує держава для регулювання підприємницької діяльності, є:

- державна реєстрація;
- ліцензування,
- патентування і квотування;
- сертифікація та стандартизація;
- регулювання цін і тарифів;
- податкове регулювання;
- державне замовлення;
- надання дотацій, компенсацій, цільових інновацій і субсидій;